

Asia: VN/15849/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta lisää kyseiseen lakiin säännöksen valtion erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Kyse on hallitusohjelman mukaisesta panostuksesta eriarvoisuuden vähentämiseksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Käytännössä kyse on positiivisen erityiskohtelun ja tasa-arvon edistämistoimien vakiinnuttamisesta osaksi opetuksen valtionosuusrahoitusjärjestelmää. Vastaavia rahoituksia on aiemmin jaettu harkinnanvaraisesti hakemuksiin perustuen. Lisäksi mm. pääkaupunkiseudun kunnat ovat omaehtoisesti antaneet erillishakemuksia kohdennetusti kriteerit täyttävälle koululle. Kokemukset rahoituksesta ovat hyvät: niiden avulla on voitu pienentää opetusryhmiä, palkata avustavaa henkilökuntaa ja resurssiopettajia. Kytkemällä kyseinen rahoitus perusrahoitukseen vältetään nykyisenlainen jatkuva hakemuskierre, joka työllistää sekä kunnissa että valtionhallinnossa tarpeettomasti asiantuntijahenkilöstöä.

Hallituksen esitys opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta on sisällöltään ja toiminnallisesti kannatettava.

Yliopistot ovat myös itse perusopetuksen järjestäjiä. Yliopistolain 88 §:n 1 momentin mukaan yliopistoon, jossa järjestetään opettajankoulutusta, kuuluu opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää perusopetusta ja esiopetusta sekä lukiokoulutusta. Lakiluonnoksen mukaan tätä rahoitusta voidaan myöntää perusopetuslain 26—26 a §:n mukaisen esi- ja perusopetuksen sekä varhaiskasvatustuksen mukaisen toiminnan järjestäjälle. Avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Helsingin yliopisto korostaa, että avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista säädettäessä on taattava kaikkien esi- ja perusopetuksen järjestäjien ja sitä myötä myös oppilaiden yhdenvertainen kohtelu ja yhdenvertainen mahdollisuus avustuksen saamiseen.

Karppinen Laura
Helsingin yliopisto - Kasvatustieteellisen tiedekunnan dekaani